

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a ... dr. Megay Györgyi ügyvéd) által képviselt **T. Korlátolt Felelősségű Társaság** ... felperesnek a dr. Lőrincz István ügyvéd ... által képviselt **B. A.** alperes ellen tagsági jogviszonyból eredő kártérítés és járulékai megfizetése iránt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 10.G.15-09-040048 számú eljárásában a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.246/2010/6. sorszámú ítélete ellen a felperes által 37. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán tárgyaláson kívül meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.246/2010/6. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja.
Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperes részére 81.000 (Nyolcvanegyezer) forint ÁFÁ-t is magába foglaló felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes 1991. december 30-án alakult felszámolói és végelszámolói tevékenység folytatására. Alapító tagjai között volt az alperes és B. L. is. A felperes első ügyvezetője 1994. november 14-ig az alperes volt. Az alapító társasági szerződés azt tartalmazta, hogy a társaság legalább negyedévente taggyűlést tart. A taggyűlésen meghatározták, hogy azokban az eljárásokban, ahol a felperest jelölték ki felszámolóként, ki lássa el a felszámolóbiztosi feladatokat, illetve ezeken a taggyűléseken ellenőrizték a felszámolóbiztosok tevékenységét is. Az egyes felszámolási eljárásokban a kijelölt felszámolóbiztos személyéről

részben taggyűlési határozat formájában, részben határozati forma nélkül, de a tagok taggyűlési megbeszélése alapján döntöttek. Az általános gyakorlat az volt, hogy a felszámoló biztosok ún. „párban” dolgoztak, vagyis egy adott cég felszámolását közgazdász-jogász csapat végezte. A felszámolóbiztosi tevékenység ellátásával és a tagoknak a társaság tevékenységében való személyes közreműködésével összefüggésben a társasági szerződés semmilyen rendelkezést nem tartalmazott.

Az E. Kft. felszámolási eljárásának közzétételére 1992. augusztus 27-én került sor, mely az akkor hatályos a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XL. törvény (Cstv.) rendelkezései szerint a felszámolás kezdő időpontja is volt. A felperes az alperest jelölte ki felszámolóbiztosnak. Az alperes 1992. november 30-án szerződést kötött B. L-sal, amelyet 1993. augusztus 10-én módosítottak. A szerződés alapján B. L. feladata jogi tevékenység mellett egyéb segítő, pénzügyi, gazdasági tevékenység volt.

Az E. Kft. felszámolási eljárásában a felszámolási zárómérleg 1995. október 31-i fordulónappal elkészült. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság az 1996. július 19-én kelt 8.Fpk.15-93-509/35. számú végzésével a felszámolási eljárást befejezte, a felszámoló által előterjesztett zárómérleget és vagyonfelosztási javaslatot jóváhagyta, rendelkezett a felszámoló díjáról, a vagyon felosztásáról és az adós megszüntetéséről, valamint elutasította az APEH Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazgatóságnak kifogását is. A kifogásban az adóhatóság azt sérelmezte, hogy a felszámolóbiztos (alperes) a férjével, dr. B. L-sal kötött megbízási szerződést havi 15.000 Ft díjért jogi és pénzügyi-gazdasági szolgáltatás végzésére, s ezen a jogcímen 410.000 Ft és 78.700 Ft saját gépkocsi használati díj került kifizetésre. Kifogásolta azt is, hogy a felszámoló a bíróság jóváhagyása nélkül korábban felvett 250.000 Ft felszámolói díjat és 62.500 Ft ÁFA-t.

Fellebbezés és felülvizsgálati kérelmek alapján lefolytatott, megismételt eljárás után a felszámoló ismét elkészítette zárójelentését. Az elsőfokú bíróság az adóhatóság által ismét benyújtott kifogást elbírált, és kötelezte a felszámolót, hogy 8 napon belül fizessen meg az adósnak 801.220 Ft tőkét és annak 1995. október 31-től számított 20 %-os kamatát, majd ezt követően készítsen új zárómérleget és ezt terjessze a bíróság elé.

A felszámoló fellebbezése alapján eljáró Debreceni Ítéltábla 2005. november 10-én hozott, Fpkhf.III.30.237/2005/2. számú végzésével helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését, pontosítva a tőke összegét 801.200 Ft-ra.

Dr. M. O. ügyvezető 2007. május 22-én tájékoztatta a bíróságot, hogy gondoskodott a B. A. felszámolóbiztos jogellenes intézkedése miatt keletkezett 2.626.180 Ft-nak az engedményes részére történő átutalásáról 2007. május 21-én.

A felperes 2009. április 14-én hozott 2/2009.(IV.14.) számú taggyűlési határozatával kötelezte az ügyvezetőt, hogy az alperesi taggal szemben indítson kártérítés megfizetése iránt pert. Ezen határozatra alapítva nyújtotta be a felperes a Ptk.350.§ (4) bekezdésére hivatkozással a keresetét a Gt.141.§ (2) bekezdés n) pontjára alapítva. Keresetének indoka az volt, hogy az alperesi felszámolóbiztos jogellenes tevékenysége alapján a felperesnek, mint felszámoló szervezetnek kellett kifizetnie a bíróság által jogerősen megállapított összeget, amelyet az alperes jogellenes megbízási szerződés alapján fizetett ki megbízási díjként, és jogellenesen vett fel útiköltség-térítésként valamint felszámolói díjként.

Az elsőfokú eljárás során a felperes előadta, hogy az alperesnek a B. L-sal 1992. november 30-án megkötött jogi képviselő ellátására megkötött megbízási szerződése semmis a Ptk.200.§ (2) bekezdése szerint, mert ekkor B. L. még nem is rendelkezett jogi egyetemi végzettséggel. Az alperes az E. Kft. fa. vagyonából erre a semmis szerződésre fizetett ki 410.000 Ft-ot. Az alperes volt az oka annak is, hogy az iratokat őrizetlenül hagyta, és emiatt az iratanyag elveszett, ezért nem tudott releváns tényeket bizonyítani az eredeti kifogás alapján indult eljárásban, de saját felróható magatartására előnyök szerzése végett nem hivatkozhat.

Az alperes kérte a kereset elutasítását arra hivatkozva, hogy a felperes által érvényesíteni kívánt kártérítési igénnyel kapcsolatban hiányzik a jogellenesség. A felperes által csatolt jogerős ítéletek önmagukban nem bizonyítják az alperes jogellenes magatartását. Hivatkozott arra, hogy az E. Kft. felszámolási eljárása a Cstv.1993-as módosítása előtt indult, az eljárásban alkalmazandó szabályok még nem tartalmaztak a teljesítési segédre utalást. Állította, hogy csak a felszámolói díj felére - 156.250 Ft-ra - állította ki a számlát és a másik felét nem kapta meg.

Hivatkozott arra is a Ptk.340.§ (1) bekezdése alapján, hogy a Legfelsőbb Bíróság által 2000. november 27-én meghozott jogerős és végrehajtható határozat a felperest kötelezte 801.200 Ft és járulékai megfizetésére, és az azóta eltelt majdnem 7 év késedelmi kamata nem az ő terhére esik, mert a felperes ezzel hozzájárult a kárösszeg növekedéséhez. Kifejtette, hogy a terhére rótt cselekmény gyakorlat volt a felperesnél, s a felperes több felszámolóbiztos - köztük dr. M. O. ügyvezető is felszámolóbiztosként eljárva - ilyen

módon számolt el utazási költséget és ügyvédi munkadíjat, amelyek a záró határozatok meghozatala előtt kifizetésre is kerültek és ezeket a bíróságok jóváhagyták.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, s kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 375.000 Ft-ot. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az alperes a felperes alapító tagjaként személyes közreműködőként végezte a felszámolóbiztosi teendőket a tagsági jogviszonyon belül. Ez azonban tartalmában többet jelent, mint egy megbízási jogviszony. Az alperesi kárfelelősség megítélése szempontjából ezért súlyozottan vette figyelembe a taggyűlési határozatokat, a felperes alapító okiratát és annak módosításait.

Mivel a Cstv. a felszámolóbiztos felelősségéről nem rendelkezik, csupán a felszámoló szervezet felelősségére vonatkozó szabályokat tartalmaz, ezért a felszámolóbiztos felelősségére a Ptk. kártérítési felelősségre vonatkozó általános szabályai az irányadók. A perben a felperesnek tehát bizonyítania kellett a kár, a jogellenes magatartás és a kettő közötti okozati összefüggés fennállását, az alperesnek pedig azt, hogy az adott helyzetben a felszámolóbiztostól elvárható gondossággal járt el a felszámolási eljárásban. Megítélése szerint az alperes hitelt érdemlő módon igazolta a felperesnél a kezdeti felszámolási eljárások idején folytatott gyakorlatot, miszerint a rendszeres taggyűléseken résztvevő felszámolóbiztosokat meghallgatták az adott felszámolási ügyekben. Csatolt olyan határozatokat is az alperes, amelyekben a bíróság elfogadta a záróvégzés meghozatalát megelőzően kifizetett felszámolói díjakat is. Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy a felperes kárigénye a Ptk.339.§ (1) bekezdése alapján a felszámolóbiztos önálló, azaz nem képviselői minőségében tanúsított károkozó magatartására alapítva lehetne alapos, azonban a felperes a keresete alapjául olyan károkozó magatartást, illetve mulasztásokat jelölt meg, amelyeket maga a felperes, mint felszámoló szervezet tanúsított az egyes eljárásokban.

Utalt arra, hogy mivel az E. Kft. felszámolási eljárására irányadó Cstv. még nem tartalmazott rendelkezéseket a teljesítési segéd fogalmával kapcsolatban, ezért az alperes részéről a megbízási szerződés megkötése - az akkor kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően - nem eredményez sem mulasztást, sem jogellenességet az alperes terhére.

Az alperes házastársa az eljárás folyamán megszerezte jogi képesítését, s ennek megfelelően módosították a megbízási szerződést és a számlákat teljeskörűen helyesbítették, ezért az elsőfokú bíróság a felperesnek a semmisségre alapított állításait nem vizsgálta. Ugyanígy alaptalannak találta az iratok őrzésével kapcsolatos mulasztásra hivatkozást is, mert a Cstv. rendelkezése,

mely szerint a felszámoló gondoskodik az iratok őrzéséről nem jelenti azt, hogy az iratokat a saját szervezetén belül kell őriznie a felszámolónak.

Mindezek alapján a felszámoló szervezetet terhelő fizetési kötelezettség alperesre történő áthárítására a Ptk.474.§ (1)-(2) bekezdéseiben, illetve a Ptk.339.§-ában írt feltételek hiányában nincs lehetőség, ezért a keresetet elutasította.

A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú perköltség összegét 300.000 forintra leszállította, egyébként az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, valamint kötelezte a felperest 60.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére.

A fellebbezésben előadottakra figyelemmel kiemelte, hogy a per tárgya a felszámoló szervezet és a felszámolóbiztos jogviszonyából eredő követelés, ezért tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy ebben az eljárásban a bíróság nem tehet az E. Kft. fa. felszámolási eljárásában megszületett jogerős döntésekben írtaktól eltérő megállapításokat.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan mondta ki, hogy az alperes a felperesi társaság keretén belül személyes közreműködőként látta el az E. Kft. felszámolása során a felszámolóbiztosi feladatokat. Ennek tartalmára a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény 17.§-a és a jelenleg hatályos 2006. évi IV. törvény 9.§ (2) bekezdése szerint is a Ptk., mint mögöttes jogszabály rendelkezései (Ptk.474.§) az irányadók.

A Ptk.350.§ (4) bekezdése alapján vizsgálva a felek közötti jogviszonyt, a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a perbeli esetben sem a felperes és az alperes közötti megbízási szerződés vonatkozásában történt szerződésszegés nem állapítható meg az alperes terhére, sem az, hogy az alperes felróható módon hozzájárult volna ahhoz, hogy a megbízás teljesítése következtében harmadik személy károsodjon. Az eljárásra irányadó szabályozás és gyakorlat alapján ugyanis nem volt kizárt, hogy a felszámolóbiztos külön megbízási szerződés alapján közreműködőket vegyen igénybe - akár a saját házastársát is - a felszámolási eljárás lebonyolítására.

A Ptk.475.§ (1) bekezdése értelmében a megbízott igénybe veheti más személy közreműködését, ha a megbízó ehhez hozzájárult. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság ezért, hogy a felperes taggyűlése folyamatosan figyelemmel kísérte az egyes felszámolóbiztosok tevékenységét, ezért megállapítható az is, hogy a Ptk.475.§ (1) bekezdése szerinti hozzájárulás is megtörtént B. L. közreműködésének igénybe vételéhez. Mivel nem dr. B. L.

intézkedéseire vezethető vissza a felperesnek az adóssal szembeni fizetési kötelezettsége, ezért nem az ő ténykedését kell vizsgálni. Ugyancsak elfogadta az elsőfokú bíróság álláspontját az iratok megsemmisülésével kapcsolatos alperesi magatartásra vonatkozóan. A felperes fizetési kötelezettsége az E. Kft. felszámolási eljárásában nem azért keletkezett, mert az alperes esetlegesen semmis megbízási szerződés alapján fizetett ki megbízási díjat a közreműködőjének, hanem magának a kifizetésnek a jogosságát nem tudta igazolni a felszámoló az iratok hiányában.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint is sikeresen bizonyította az alperes a felperesnél követett gyakorlatot, az alperes a felperes irányában úgy járt el, ahogy az a kettőjük viszonyában a perbeli időszakban elvárható volt, ezért nem követelheti tőle a felperes az általa kifizetett 2.626.180 Ft és kamatai megfizetését.

A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, oly módon, hogy kötelezze az alperest a felperes keresete szerinti összeg megfizetésére és az eljárás költségeinek a viselésére. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk.350.§ (4) bekezdését, és iratellenes.

A felülvizsgálati kérelem indokolásában kifejtette:

I) A korábbi határozatok megállapították, hogy nem volt olyan speciális feladat, amit a felszámoló szervezet ne tudott volna maga elvégezni. A Cstv. rendelkezései nem tették lehetővé a felszámolási eljárás más személy részére való átengedését, és ezek ellenére a jogerős ítélet mégis azt tartalmazza, hogy nem volt kizárt az akkor hatályos Cstv. alapján az, hogy a felszámolóbiztos külön megbízási szerződés alapján közreműködőket vegyen igénybe a felszámolási eljárás lebonyolítására. Ezzel - álláspontja szerint - a jogerős ítélet azt tartalmazza, hogy a Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.935/2001/5. számú végzésének megállapítása a teljesítési segéd megítélése tekintetében jogszabálysértő volt. Álláspontja szerint jelen ügyben a Legfelsőbb Bíróság ezen határozata „res iudicata”, a végzés megállapításainak kötőereje van. Ezért a perben csak azt lehet megállapítani, hogy az alperes jogellenesen járt el és emiatt keletkezett a felszámoló szervezet fizetési kötelezettsége.

II) Nem vitatta, hogy a felek között tagsági jogviszony áll fenn, de az alperes a felszámolóbiztos tevékenységet megbízási jogviszonyban látta el, hiszen egyéni vállalkozóként bocsátotta ki a számlát, ezért tevékenysége

vonatkozásában a Ptk.474.§-a, károkozására a Ptk.350.§ (4) bekezdésre az irányadó.

Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a Ptk.350.§ (4) bekezdésére hivatkozva bírálta el a felek jogviszonyát, de arra nem tért ki, hogy ezen túl a Ptk.339.§-a alkalmazható-e, ugyanakkor az elsőfokú ítéletet - amelyben a bíróság a Ptk.339.§-a alapján bírálta el a jogviszonyt - helybenhagyta. Állította, hogy a másodfokú bíróság nem bírálta el a felperes fellebbezésének azt a részét, melyben azt állította, hogy a Ptk.339.§-a nem alkalmazható a perben, hiszen a felek között szerződéses jogviszony állt fenn.

III). Bornemisza Lajos az E. Kft. felszámolási eljárása során a felülvizsgálati eljárásban a felszámoló megbízásából járt el, s ott tett olyan nyilatkozatot, mely szerint a felszámoló a 801.200 Ft-ot és annak kamatát letétbe helyezte a kifogás teljeskörű lezárásáig. Ennek ellenére a másodfokú bíróság megállapította, hogy irreleváns dr. B. L. eljárás során tett nyilatkozata. A Pp.66.§ (1) bekezdése szerint az alperes mint az E. Kft. felszámolóbiztos által adott meghatalmazás alapján mint képviselő járt el az alperes helyett jogi képviselőként dr. B. L., ezért a Pp.70.§ (1) és (2) bekezdése szerint dr. B. L. nyilatkozatát a fél, az alperes nyilatkozatának kell tekinteni. Ezért jogszabálysértő a másodfokú bíróság megállapítása arról, hogy a jogi képviselő nyilatkozatát figyelmen kívül kell hagyni, mert az nem alperesi előadás.

IV) A másodfokú bíróság nem bírálta el a fellebbezés azon hivatkozását, melyben a B. L. 1992. november 30-án kötött szerződés semmisségére hivatkozott a felperes. Miután B. L. a szerződés megkötésekor még nem volt ügyvéd, ezért a felek között a jogi tevékenység ellátására irányuló szerződés semmis volt. B. L. ekkor még jogi végzettséggel sem rendelkezett, ezért a vele kötött szerződés és annak módosítása semmis.

V) Az E. Kft. felszámolása során benyújtott kifogás elbírálásakor a bíróság a felszámoló mulasztásaként jelölte meg, hogy az összegek kifizetését számlákkal nem igazolta, illetve az adós iratainak megőrzéséről nem gondoskodott. Az alperes felszámolóbiztosként az adós iratait az adós székhelyén hagyta, az ingatlan más gazdálkodó szervezet tulajdonában állt, amely később az iratokat eltűzelte. Miután az adósnak komoly pénzvagyona volt - hiszen ebből fizették ki a vitatott összeget is - az iratőrzést is meg kellett volna oldania alperesnek. A felszámolóbiztos személyes felelősségét állapította meg emiatt a bíróság az

E. Kft. felszámolási eljárásában (1999. március 13-án kelt végzésében), a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásában megállapított felszámolóbiztosi felelősséget nem lehet figyelmen kívül hagyni.

VI) A Nyíregyházi Rendőrkapitányság megállapította, hogy elévülés miatt nem büntethető az alperes, de a vagyoni hátrány bekövetkezett, melyet az alperes okozott.

Összefoglalva: a felperes és az alperes közötti megbízási szerződés szerint az alperes felróható módon járt el, s eljárása idézte elő, járult hozzá ahhoz, hogy a felperesi megbízó az alperesi megbízott mint felszámolóbiztos jogszabálysértő, jogellenes eljárása miatt harmadik személynek, az alperes által előterjesztett felszámoló zárómérleg alapján 2.626.180 Ft-ot fizetett meg.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében - tartalmában - kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes eljárási költségben való marasztalását. A felperes felülvizsgálati kérelmével kapcsolatban kifejtette:

I) a felszámolási eljárásra alkalmazandó Cstv. rendelkezései nem írták elő teljesítési segéd igénybe vételéhez a bíróság előzetes engedélyét, vagy különleges szakértelmet a foglalkoztatásához. Ebből következően a teljesítési segéd, közreműködő igénybe vétele nem lehet jogellenes, bármilyen feladatot is látott el a közreműködő.

II) Helytállóan állapította meg a jogerős ítélet azt, hogy a felek között tagsági jogviszonyon alapuló személyes közreműködésre irányuló jogviszony jött létre, erre a Ptk. 474.§-a, illetve a Ptk. XL. fejezete az irányadó. A megbízási jogviszonyból eredő károk rendezésének szabályairól azonban nem rendelkezik, ezért a Ptk. általános szabályait kell alkalmazni. Hivatkozott arra is, hogy a perrel érintett időszakban a felperesnél az volt a gyakorlat, hogy a felszámolásokra a taggyűlés párokat jelölt ki. A Ptk. 475.§ (4) bekezdése rendelkezik a megbízott (alperes) felelősségéről a megbízó által kijelölt személy tekintetében. Konkrét jogi szabályozás hiányában a felszámolóbiztos kártérítési felelősségére a Ptk. kártérítési felelősségre vonatkozó általános szabályai az irányadók, mely alapján azonban az alperes felelőssége nem állapítható meg.

III). B. L. nem az alperes, hanem a felperes nevében tett nyilatkozatokat, ezért megalapozott a másodfokú bíróság megállapítása, mely szerint a jogi képviselő nyilatkozatát

figyelman kívül kell hagyni, mert az nem az alperes előadása.

- IV) A dr. B. L-sal kötött megbízási szerződés kapcsán kifejtette, hogy a megbízási szerződés a taggyűlés kijelölő határozatának eredménye, nem az alperes önálló döntése. Dr. B. L. a felszámolás során ténylegesen végzett tevékenységet. A szerződés nem semmis, semmisségére egyébként a felperes nem is hivatkozhat, mert nincs jogi érdeke, és ha semmis lenne, akkor is lenne érvényes szerződés dr. B. L-sal, mert a felek akarata arra irányult, hogy a felszámolási eljárásban vegyen részt.
- V) Az iratőrzési kötelezettség tekintetében utalt arra, hogy az a felszámolót és nem a felszámolóbiztost terheli. Egyébként a jogszabály nem határozza meg ennek a módját.
- VI) A büntető eljárással kapcsolatban állította, hogy a nyomozóhatóság nem állapította meg bűncselekmény elkövetését.

Összefoglalva kifejtette, csak az vizsgálható a perben, hogy úgy járt-e el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, illetve, hogy az eljárása a felperes beleegyezésével történt-e.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján és megállapította, hogy az nem jogszabálysértő.

A Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt, ugyanazok a felek egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben más elbírált jogokat egymással szemben egyébként vitássá tehessék. Mindennek következtében az eljárás alapkérdése, hogy az E. Kft. felszámolási eljárásában született végzések, az abban kifejtettek, „ítélt dolognak” minősülnek-e ebben a perben.

Az első és másodfokú bíróságok a felszámolási eljárásban - helyesen - a felszámoló magatartását vizsgálták, és a Cstv. rendelkezéseinek megfelelően hozták meg a határozataikat, kötelezve a felszámoló társaságot a fizetésre. A jelen per tárgya azonban a felszámoló szervezeten belüli jogviszonyok vizsgálata, vagyis a társaság és a tagja közötti jogviszony és annak tartalma.

Az alapul szolgáló felszámolási eljárás megindításának időpontjában a jogszabály még nem tartalmazta a felszámolóbiztos kifejezést, csak a gyakorlat nevezte így azokat a személyeket, akik ténylegesen a felszámolóként kijelölt személy (természetes személy vagy jogi

személy) nevében végezték a felszámolási tevékenységet. A felperes által hivatkozott bírósági határozatok, amelyek alapján a felperesnek fizetnie kellett a keresetben megjelölt összeget, a felperest mint felszámolót kötelezték, az alperes végig a felperes nevében járt el, tevékenysége következtében a felperes vált jogosítottá illetve kötelezetté. Ebből következően tehát a felszámolási eljárás során hozott, az adós, a hitelező és a felszámoló közötti jogvitát eldöntő jogerős végzések jelen eljárás szempontjából csak annak megállapítására alkalmasak, hogy a bíróság magát a felszámoló szervezetet milyen okból és milyen tényállás alapján kötelezte fizetésre. Az alperesnek, mint tagnak a felperesi társaságon belüli magatartását ezek a határozatok nem bírálták el, felelősségét nem vizsgálták.

Nem vitásan ezekből a felszámolás során hozott határozatokból kell kiindulni a felperes keresetének vizsgálatakor, azonban jelen eljárásban - mint ahogyan helytállóan állapította meg azt a másodfokú bíróság - a per tárgya a felszámoló szervezet és a felszámolóbiztos között fennálló társasági jogi, valamint megbízási jogviszonyból eredő felperesi követelés.

A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a bíróságok a Ptk. 339.§-ának helytelen alkalmazásával, szerződésen kívüli károkozásként bírálták el a keresetét.

A másodfokú ítélet a felek belső jogviszonyát alapvetően a Ptk. XL. fejezete szerinti megbízási szerződés szabályai szerint vizsgálta, a felperes döntéshozatali mechanizmusát a Gt. oldaláról megközelítve. Utalt a Ptk. 350.§ -ára, amely a megbízó harmadik személyek irányában fennálló felelősségét rendezi, illetőleg e § (4) bekezdésére, amely a megbízó megbízottal szembeni megtérítési igényéről szól. Kifejtette azt is, hogy ha a szerződésszegés ténye megállapítható, annak következményeiről is rendelkezni kell - a kár mértékéről, mentesülésről, stb. - mégpedig a Ptk. 318.§ (1) bekezdése alapján a Ptk.339.§-ának szabályai szerint. Mindebből következik, hogy a Ptk. 350. § (4) bekezdésének alkalmazását megelőzi annak vizsgálata, hogy a megbízott követett-e el szerződésszegést a megbízójával szemben, mert a megbízót ért kár csak ebben az esetben hárítható át.

A Legfelsőbb Bíróságnak elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes és az alperes közötti, megbízási típusú szerződés tekintetében - figyelemmel a Ptk. 474. §-ában foglaltakra - történt-e szerződésszegés az alperes részéről, mert csak ebben az esetben van egyáltalán helye az alperes felperes felé fennálló felelősség és a kártérítési igény vizsgálatának.

Helytállóan helyezkedett arra az álláspontra a jogerős ítéletben a bíróság, az alperes megfelelően bizonyította, hogy a felperes folyamatosan értesült arról, mi történik az eljárásban; az alperes gyakorlata megfelelt a felperes által kialakított gyakorlatnak; a

felperes többi tagja ugyanilyen - a felperesnél kialakított - rend szerint végezte a tevékenységét, ebből következően az alperes eleget tett a felperes mint megbízó elvárásainak.

A felszámolási eljárás során hozott jogerős határozatok nem vitásan a felszámoló tekintetében megállapították a jogellenességet, kifejtve azt, hogy a felszámoló nem vehetett volna igénybe teljesítési segédet, s ezért kellett visszafizetni az adós vagyonába a keresetben érvényesíteni kívánt összeget. Ugyanakkor azonban jelen eljárásban azt kellett megvizsgálni, hogy megszegte-e a felperessel kötött megállapodását az alperes azzal, hogy teljesítési segédet alkalmazott a felszámolási eljárás lebonyolítására.

A Legfelsőbb Bíróság egyetért a jogerős ítéletben kifejtett azon állásponttal, hogy ez nem állapítható meg a felek jogviszonyában, az alperes felperes érdekében végzett tevékenysége kapcsán, mert a felperes nem tiltotta meg az alperesnek teljesítési segéd igénybe vételét - az ezzel kapcsolatos költségeknek felszámolási költségként való érvényesítését -, sőt, kifejezetten az volt a gyakorlat a felperesnél, hogy párokat jelöltek ki a felszámolások lebonyolítására. Mivel tehát szerződésszegés az alperes terhére nem volt megállapítható, a kártérítési felelősség sem vizsgálható.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a másodfokú bíróság ítélete nem jogszabálysértő, azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése értelmében hatályában fenntartotta.

A Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet benyújtó felperes maga viseli költségeit, és köteles megfizetni a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.)IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) pontja, (5)bekezdése, és a 4/A.§ (1) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíjat a felperes részére.

Budapest, 2011. május 23.

Dr.Bodor Mária sk. a tanács elnöke, Dr.Csőke Andrea sk. előadó bíró, Dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes sk. bíró